

Bestuurlijke reactie op het Accountantsverslag 2023 van ETL Accountants

Inleiding:

Vanaf boekjaar 2023 voert ETL Accountants de controle uit van de jaarrekening van de gemeente Woerden (en Oudewater). In het najaar van 2023 heeft de Week van ETL plaatsgevonden en zijn de gesprekken en werkzaamheden uitgevoerd voor de interim-controle. In de controleaanpak van ETL staat centraal dat niet alleen de 'harde controls' worden beoordeeld. Maar juist dat ook de 'soft controls' een belangrijk element vormen in de beheersing van de organisatie.

Begin februari heeft het college de Managementletter ontvangen met de bevindingen uit deze werkzaamheden. Zoals afgesproken in de aanbesteding ontving u als raad een Boardletter. Dit is een beknopte(re) versie van de Managementletter die u als raad de informatie geeft die u nodig heeft voor uw kaderstellende en controlerende rol.

In de afgelopen maanden heeft de jaarrekeningcontrole plaatsgevonden. De accountant heeft de controle inmiddels afgerond en aangegeven dat hij een goedkeurende verklaring over de getrouwheid zal afgeven bij de jaarrekening. De verklaring over de rechtmatigheid wordt vanaf 2023 gegeven door het college en niet meer door de accountant. Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Over de uitkomst van de werkzaamheden rapporteert de accountant via het accountantsverslag. In deze bestuurlijke reactie geven wij voor de belangrijkste boodschappen, zoals deze zijn benoemd door de accountant op pagina 3-5 van het accountantsverslag, hoe het college hier tegenaan kijkt. Op de detailbevindingen gaan we in deze reactie niet in, maar uiteraard zijn deze bevindingen wel onderwerp van gesprek tussen college en ambtelijke organisatie.

Informatiewaarde van de programmaverantwoording is voldoende

De accountant geeft aan dat de informatiewaarde van de programmaverantwoording verbeterd kan worden. Wij kunnen ons vinden in deze constatering. Daarom zijn wij ook al gestart met een pilot om te komen tot een betere opzet voor de programmabegroting (doelenboom) en de programmaverantwoording.

Leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Wij onderschrijven de constatering dat ook voor de paragrafen de informatiewaarde verbeterd kan worden. Voor een deel hangt dit samen met bepalingen in de nieuwe Financiële Verordening die nog niet volledig geïmplementeerd zijn. Wij willen hier zeker gaan kijken welke verbeterpunten hierin mogelijk zijn. Tegelijkertijd heeft dit niet de hoogste prioriteit gezien de veelheid aan opgaven die er nog liggen in de financiële functie, maar zeker 'quick wins' willen wij wel meenemen in de komende P&C producten.

Financiële positie van uw gemeente als geheel is matig

De analyse van de financiële is vanzelfsprekend geen verrassing voor het college. Dit is juist de reden waarom het traject 'Investerings in Balans' is ingezet. Dit is primair gericht op de ontwikkeling van de schuldpositie, maar heeft uiteraard een direct gerelateerd effect op de ontwikkeling van de solvabiliteit. Over de analyse van de belastingcapaciteit gaan wij verder in gesprek met de accountant, omdat wij niet direct herkennen waardoor onze berekeningsmethodiek blijkbaar afwijkt van de analyse door de accountant.

Weerstandsvermogen voldoet aan de norm, maar vraagt aandacht

De constatering dat de versterking van het weerstandsvermogen voornamelijk wordt verklaard door de herijking van de reserves is correct. We hebben bij de herijking geconstateerd dat de 'bestemde reserves' te hoog waren weergegeven en daarom ten gunste gebracht konden worden aan de algemene reserve. Met terugwerkende kracht kunnen we dus constateren dat het

weerstandsvermogen in het verleden eigenlijk iets te voorzichtig is weergegeven en in werkelijkheid iets positiever was. Verder vraagt de accountant aandacht voor het weerstandsvermogen in relatie tot de toekomstig lagere rijksbijdragen. Deze zorg delen we maar richten ons in eerste instantie nadrukkelijk op het structureel sluitend maken van de exploitatiebegroting. Uiteraard blijven wij het weerstandsvermogen in de toekomst goed te bewaken via de reguliere P&C-producten.

Veel gegevensgerichte werkzaamheden noodzakelijk

Ook dit is een herkenbare bevinding. Hierover heeft de accountant ook in de Boardletter al één en ander benoemd. Voor onze reactie als college verwijzen wij dan ook naar de bestuurlijke reactie op de Boardletter en de stappen die worden gezet rondom organisatieontwikkeling.

VIC is kwalitatief verbeterd

Wij zijn verheugd met deze positieve opmerking van de accountant over de VIC (Verbijzonderde Interne Controle). We hebben de ambitie ook deze ontwikkeling te continueren; vooral als het gaat om het samenspel tussen de VIC (3e lijn) en de proceseigenaren (de zogeheten 1e lijn).

Jaarafsluiting is over het algemeen goed verlopen

Ook met deze constatering is het college uiteraard erg tevreden en wij zijn dit als bewijs dat we als organisatie goede stappen aan het zetten zijn. Uiteraard zijn er altijd mogelijkheden voor verdere verbetering.

Onze bevindingen in het fysiek domein

Wij zijn ons bewust van het feit dat de Algemene Reserve Grondbedrijf (ARG) iets hoger ligt dan de minimale wenselijke stand. In het raadsvoorstel over het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) gaan wij in op de redenen hiervoor. Uiteraard kunnen hierover in de toekomst andere keuzes gemaakt worden.

Onze bevindingen in het sociaal domein

De zorg over de ontwikkeling van de kosten in het sociaal domein, met name jeugd, delen wij als college. Er ligt inmiddels een opdracht van het college aan de directie om het inzicht in en de grip op de kostenontwikkeling te verbeteren.

Onze bevindingen ten aanzien van de kwaliteit van de begroting

De accountant constateert terecht dat er wederom een groot verschil is tussen de primaire begroting, de bijgestelde begroting en de realisatie. Het college vindt dit ook niet wenselijk dat dit verschil zo groot is, hoewel deels wel verklaarbaar door onvoorziene zaken die pas tegen het einde van het jaar of zelfs na jaareinde bekend zijn. Ook dit is inmiddels al opgepakt in de organisatie, omdat wij hier een belangrijk dekkingsmiddel zien om de begroting 2025 sluitend te krijgen. Dit is ook zo opgenomen in de Kadernota 2025.

Tot slot

Zoals gezegd onderschrijven wij de grotendeels de bevindingen van de accountant en zien mogelijkheden om deze punten te verbeteren. In grote lijnen zien wij dat de accountant positief is over de kwaliteit van de VIC en het afsluitproces en de accountantscontrole. Wij willen ook onze dank uitspreken aan de accountant voor de positieve en constructieve samenwerking. Zeker in een eerste jaar is het soms zoeken naar de juiste wijze van samenwerking. Over het geheel zijn wij hierover tevreden. We zullen over de voortgang van de verbeteringen naar aanleiding van dit accountantsverslag het gesprek met de Auditcommissie blijven voeren.

Met vriendelijke groet,

J.J. Vierstra,
Wethouder Financiën